

Nieuwsbrief platform kleine landschaps- elementen

Editie november 2023

Beste leden van het platform,

Dit is alweer de vijfde editie van de nieuwsbrief Platform Kleine Landschapselementen. In deze nieuwsbrief informeren we je over de ontwikkelingen binnen het platform en het beleid rond KLE, en delen we activiteiten en verhalen uit het gebied. Heb je suggesties ter verbetering van de nieuwsbrief of wil je graag iets delen met het platform in onze volgende editie, mail ons dan:

platform_kle@provincie-utrecht.nl.

Inhoud

1.	BERICHTEN VAN HET PLATFORM.....	2
1.1.	Denk mee met onderzoek naar kansen voor landschapselementen op bufferstroken..	2
1.2.	Landschapselementen aanleggen binnen de bebouwde kom? Kijk naar de provinciale subsidie 'Biodiversiteit: leefgebieden bedreigde soorten'.....	2
1.3.	Subsidieregeling landschapselementen inclusief afwaardering.....	2
1.4.	Groenblauwe dooradering in Vijfheerenlanden.....	3
1.5.	Excursie Platform KLE 10 oktober.....	3
1.6.	Resultaten Platform 2020-2022.....	3
1.7.	Utrechts landschap terug in oude glorie: interview melkveehouders Hans en Hanneke van Rooijen in Cothen.....	4
1.8.	Cursus Landschapsgeschiedenis.....	4
2.	BERICHTEN UIT HET VELD.....	4
2.1.	Landschapskennis behouden en verspreiden met het Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen.....	4
2.2.	Gratis bomen voor landschapselementen in Gelderse Vallei, Lopikerwaard en Kromme Rijngebied.....	5
2.3.	Leges voor inrichting landschapselementen naar nul in gemeente Utrechtse Heuvelrug.....	5
	AGENDA.....	5

1. BERICHTEN VAN HET PLATFORM

1.1. Denk mee met onderzoek naar kansen voor landschapselementen op bufferstroken

Agrariërs zijn sinds maart 2023 verplicht om zogenoemde bufferstroken te hanteren langs watergangen langs hun percelen. Op deze bufferstroken mag geen dierlijke mest uitgereden worden of pesticiden worden gebruikt, wel mag er begraasd worden. Deze maatregelen zijn genomen om de chemische en ecologische kwaliteit van de watergangen te verbeteren door uitspoeling van nutriënten te verminderen. Graag onderzoeken wij samen met jullie of deze bufferstroken een kans bieden om nieuwe landschapselementen aan te leggen en bij te dragen aan de groenblauwe dooradering. Voor de hand ligt het inzaaien van bloemen- en kruidenrijk grasland of het

aanleggen van een natuurvriendelijke oever. Afhankelijk van de breedte van de bufferstrook en als de sloot toegankelijk blijft voor beheer, zijn er ook mogelijkheden voor lijnvormige houtige elementen. Denk hierbij aan houtsingels, elzensingels of knotbomenrijen. We maken een overzicht van wat wel en niet mogelijk is op de bufferstroken en nemen graag jullie input mee. Wil je meedenken, neem dan contact op met [Paul Happel](#).

1.2. Landschapselementen aanleggen binnen de bebouwde kom? Kijk naar de provinciale subsidie 'Biodiversiteit: leefgebieden bedreigde soorten'

De welbekende KLE-subsidieregeling, in het leven geroepen met het Platform KLE, kan worden ingezet voor het aanleggen en herstellen van kleine landschapselementen in het landelijk gebied. Als je de biodiversiteit wilt bevorderen op een andere manier of op een andere plek, denk dan ook aan de provinciale subsidieregeling "Biodiversiteit: leefgebieden bedreigde soorten." De regeling kan voor zowel activiteiten binnen als buiten de bebouwde kom worden ingezet in de hele provincie. Belangrijkste voorwaarde is dat de activiteit bijdraagt aan het aanleggen of herstellen van leefgebieden van Utrechtse aandachtsoorten of rode lijst soorten zoals de ringslang of de kamsalamander. De subsidie is aan te vragen tot en met 15 oktober 2024. Kijk op [deze](#) pagina voor meer informatie. Contactpersoon bij de provincie is [Cornel van der Kooij](#).

1.3. Subsidierегeling landschapselementen inclusief afwaardering

Naar verwachting zal de provincie Utrecht begin 2024 de subsidieregeling voor aanleg van landschapselementen inclusief subsidiëring van de waardedaling van de betreffende grond openstellen. De regeling geldt voor een beperkt aantal soorten landschapselementen. Mogelijk gaan we de regeling in de toekomst uitbreiden. We vragen geen wijziging van het bestemmingsplan voor de

betreffende afgewaardeerde grond, wel nemen we het element op in de provinciale omgevingsverordening en gelden de betreffende beschermingsregels. Ook zal een kwalitatieve verplichting worden opgesteld. Aan de agrarische collectieven willen we vragen om de aanvragen van deze regeling te coördineren. De provincie wil met deze regeling de animo voor aanleg van landschapselementen verder stimuleren, met name bij agrariërs en landgoederen. Ons advies is om al te beginnen met een inventarisatie van potentiële deelnemers voor deze regeling.

1.4. Groenblauwe dooradering in Vijfheerenlanden

De verkenning groenblauwe dooradering die in de Alblasserwaard (provincie Zuid-Holland) is uitgevoerd is een inspirerend voorbeeld van werken aan natuur en landschap. Daarom is de provincie Utrecht voornemens om deze verkenning te laten aanvullen met Vijfheerenlanden. Het doel is om op niveau van Alblasserwaard-Vijfheerenlanden een goede gemeenschappelijke basis te hebben voor verdere invulling van de groenblauwe dooradering, op een manier die de identiteit van het gebied versterkt. Daarnaast is de verkenning belangrijk voor de eigen gebiedsgerichte aanpak in Vijfheerenlanden. Momenteel werkt de provincie aan een opdracht voor uitvoering van de verkenning. Mogelijk kan dit ook als voorbeeld dienen voor nadere uitwerking van groenblauwe dooradering in de andere deelgebieden in Utrecht.

1.5. Excursie Platform KLE 10 oktober

Op een zomerase 10 oktober kwamen deelnemers van het Platform bij elkaar in Cothen voor een fietsexcursie. Walter Jaaltink nam ons mee langs heel diverse landschapselementen in de omgeving zoals een knotwilgenrij, herstelde en nieuwe hoogstamboomgaarden en het hazelaarhakhout op Landgoed

Sandenburg in Langbroek, waar Lex Roeleveld uitgebreid uitleg gaf. Het was een geslaagde excursie waarbij veel kennis en suggesties werden uitgewisseld.

1.6. Resultaten Platform 2020-2022

De agrarische collectieven hebben de gegevens over de realisatie van de afgelopen jaren aangeleverd. Hieruit blijkt dat in de periode 2020-2022 ruim 250 elementen zijn aangelegd of hersteld via het Platform KLE. In de pilot 2019-2021 waren het er al 60, dus in totaal zitten we nu over de 300. Een mooi resultaat waar we trots op mogen zijn!

1.7. Utrechts landschap terug in oude glorie: interview melkveehouders Hans en Hanneke van Rooijen in Cothen

Een mooi voorbeeld van de realisatie van landschapselementen is te vinden in Cothen, bij melkveehouders Hans en Hanneke van Rooijen-van Sommeren. Zij legden met hulp van agrarisch collectief Utrecht Oost lindebomen en boerenhagen aan op hun erf, gebruikmakend van KLE-subsidie. Lees het interview en deel dit inspirerende voorbeeld vooral met jullie achterban!

- LinkedIn: <https://www.linkedin.com/pulse/utrechts-landschap-terug-oude-glorie-provincie-utrecht-ofxre>
- X: <https://twitter.com/ProvUtrecht/status/1722607283727897020>
- Facebook: <https://www.facebook.com/provincieutrecht/posts/811759580957843>

1.8. Cursus Landschapsgeschiedenis

Samen met de Rijksuniversiteit Groningen organiseren we een cursus over landschapsgeschiedenis. Het is een driedaagse cursus, die plaats zal vinden op 14, 15 en 16 mei 2024. De kosten zullen op ongeveer 800 euro uitkomen. Nadere informatie en de mogelijkheid om aan te melden volgt nog via de RUG. Leden van het Platform KLE zullen we als eerste uitnodigen om zich aan te melden.

2. BERICHTEN UIT HET VELD

2.1. Landschapskennis behouden en verspreiden met het Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen

De Natuur & Milieufederatie Utrecht (NMU) en Landschap Erfgoed Utrecht (LEU) zijn begin november een driejarig Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen gestart. Aanleiding voor dit kennisnetwerk is het behouden en verspreiden van kennis over kleine landschapselementen. Een noodzaak die ook weleens binnen het Platform ter sprake is gekomen. We denken mee aan mogelijkheden om, naast de drie Utrechtse waterschappen en het Cultuurfonds, te co-financieren. We hebben bij NMU en LEU aangegeven dat we het belangrijk vinden dat de afstemming met het Platform KLE goed is en dat de twee platformen elkaar aanvullen en versterken. Er is kortgeleden een sessie geweest tussen NMU/LEU en alle Utrechtse agrarische collectieven over hoe de collectieven betrokken zullen worden. Het project heeft een projectpagina met onder meer activiteiten op de website van LEU. Om de projectpagina te bekijken, [klik hier](#). Voor meer informatie kan je contact opnemen met [Alies van den Berg](#) (NMU) of [Hein Pasman](#) (LEU).

2.2. Gratis bomen voor landschapselementen in Gelderse Vallei, Lopikerwaard en Kromme Rijngebied

Agrariërs, grondeigenaren, vrijwilligersgroepen en natuurorganisaties die over grond beschikken in de Gelderse Vallei, Lopikerwaard of Kromme Rijngebied kunnen op vrijdag 19 januari 2024 gratis boompakketten krijgen voor landschapselementen. De boompakketten worden uitgedeeld door NMU in het kader van Plan Boom. Met de bomen kunnen geriefhoutbosjes, houtsingels en knipheggen aangelegd worden, op zowel natte als droge grond. De aanvrager moet zelf de benodigde vergunningen regelen en zorgen voor de aanplant. Wel kan NMU geraadpleegd worden voor informatie en ondersteuning. Mochten jullie agrariërs of andere grondeigenaren in bovenstaande gebieden op het oog hebben voor wie de uitdeelactie relevant kan zijn, wijs ze hier dan vooral op. Aanmelden voor een boompakket kan tot en met 1 december. Voor meer informatie en het aanmeldformulier kijk op [de website van Plan Boom](#) of neem contact op met [Alies van den Berg](#) (NMU).

2.3. Leges voor inrichting landschapselementen naar nul in gemeente Utrechtse Heuvelrug

In de gemeente Utrechtse Heuvelrug zijn de leges komen te vervallen voor vergunningaanvragen om kleine landschapselementen aan te leggen. Door de leges af te schaffen wordt het laagdrempeliger om landschapselementen aan te leggen en krijgen initiatiefnemers de vergunning “cadeau.” De gemeente vermoedt dat er sinds het afschaffen van de leges meer aanvragen zijn binnengekomen, maar cijfers ontbreken. Het laten vervallen van de kosten wordt gefinancierd door het verhogen van andere heffingen, zoals bijvoorbeeld de bouwleges. We hopen dat andere gemeenten dit voorbeeld volgen! Mocht je als gemeente stappen willen maken en zelf aan de slag willen met het verlagen van de leges voor landschapselementen, neem dan contact op met [Eline van Bommel – Puijk](#) van gemeente Utrechtse Heuvelrug.

AGENDA

24 november 2023	Stakeholderbijeenkomst Agroforestrynetwerk Nederland	Tijdens deze bijeenkomst, georganiseerd door LLTB, komen stakeholders vanuit het hele land bij elkaar op een biologische melkveehouderij https://boerderijtussendehagen.nl/ waar agroforestry in de praktijk te beleven is. Er wordt gestart met een lunch, waar ook de trekkers van de provinciale agroforestrynetwerken bij aanwezig zijn. Wil je deelnemen? Stuur een mail aan Sietse Hartman, projectleider LLTB: shartman@lltb.nl
1 december 2023	Deadline aanmelden boompakket kleine landschapselementen	Voor meer informatie en het aanmeldformulier kijk op de website van Plan Boom of neem contact op met Alies van den Berg van NMU.

19 januari 2024

Bomen uitdeelactie NMU/LEU

Op deze dag worden de boompakketten om kleine landschapselementen mee aan te planten uitgedeeld.

11 januari 2024

Bijeenkomst Platform KLE (digitaal)

De bijeenkomst is via Teams, van 13.00-14.30